

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (3546) 2018 NOVEMBER – LAPKRIČIO 20 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS – LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

ŠIMTMETIS IR JO PAMOKOS

Šiomet dažniausiai sakomas ar rašomas skaičius – 100. Tik šįkart šis skaičius naudojamas ne matematiniams skaičiavimams ar dydžiams nusakyti, bet apibrėžti istoriniam laikotarpiui. Lietuva 2018-aisiais mini nepriklausomybės atstatymo 100-metį. Su šiuo jubiliejumi ateina ir kitos svarbios sukaktys – lapkričio pradžioje Seime iškilmingai paminėtas pirmosios Lietuvos vyriausybės šimtmetis. Šios vyriausybės vadovų ir ministrų nuopelnai, prikelti Lietuvos valstybę iš istorinės užmaršties, pažymėti atminimo lentoje pirmojoje jos posėdžių salėje. Puikiai paroda Kaune lapkričio 23-ją prisimenamas ir Lietuvos diplomatijos šimtmetis.

Dar po keleto dienų minėsime kitą labai svarbią sukaktį – 100 metų Lietuvos kariuomenei. Politinius sprendimus įtvirtinti padėjo savo narsumo, neretai ir gyvybės kaina, šimtai Lietuvos savanorių, eilinių Lietuvos žmonių, kariškių, lig šiol tarnavusių svetimai valstybei. Prieš 100 metų Lietuvos kariai, su kuklia ginkluote, bet įsitikinę savo misija – apginti atkurtą Lietuvos nepriklausomybę nuo visų išorės priešų, nusipelnė didelės pagarbos. Ne mažiau verti jos ir šiandieniniai nepriklausomos Lietuvos kariai, šauliai, savanoriai. Jau kitomis sąlygomis jie rūpinasi ne tik Lietuvos saugumu, bet ir atlieka pareigą tarptautinei bendrijai, palaikydami taiką toli nuo Lietuvos, įvairiuose pasaulio konfliktų židiniuose taip, kaip Lietuvos saugumu rūpinasi įvairių Europos valstybių – NATO narių kariai.

Tačiau dera prisiminti ir kitą šimtmečio sukaktį, Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms atnešusią galimybę ištrūkti iš istorinio pasmerkimo ir užmaršties. Lygiai prieš šimtmetį lapkričio 11 dieną Kompjenėje, į šiaurę nuo Paryžiaus, buvo pasirašytos paliaubos su Vokietija. Pirmojo pasaulinio karo pabaigos 100-metį susirinkę 60 valstybių ir tarptautinių organizacijų vadovai paminėjo simbolinėje vietoje – Paryžiuje, prie Triumfo arkos. Būtent pro ją 1918 metais pergalingai pražygiavo Prancūzijos kariai, Vakarų fronte nugalėję Vokietijos kariuomenę. Pirmasis Pasaulinis karas pareikalavo beveik 20 mln. gyvybių. Per jį pirmą kartą buvo panaudotas cheminis ginklas – iprito dujos. Tačiau tuomet Didžiuoju vadinto karo pabaiga paskatino imperijų griūtį, laisvės, skaidrumo, lyčių lygybės ir demokratinių idėjų sklaidą, sudarė tinkamas geopolitines sąlygas atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę ir atgauti savo valstybingumą daugeliui kitų Europos valstybių. Pirmojo pasaulinio karo pabaiga galutinai įtvirtinta 1919 m. birželio 28 d. Versalio taikos sutartimi, kuri ir lėmė tarptautinį pripažinimą jaunai mūsų valstybei, Vakarai pradėjo teikti paramą Nepriklausomybės kovose.

Pradedame antrąjį istorinį šimtmetį visai kitomis sąlygomis, susitelkę geresnės ateities kūrybai. Bet niekur nedingo fizinė grėsmė iš Rytų, tik ji pasiekia Lietuvą kitomis formomis – atvira ir paslėpta propaganda, skleidžiamu melu ir nepasitikėjimu savo vyriausybe ir politiniais partneriais, bandymais supriešinti tautines bendrijas ar išseiviją su Lietuva, paveikti žmonių pažiūras ir mąstymą per kultūrą. Todėl, žvelgiant į savo valstybės šimtmečio istoriją, svarbu prisiminti istorines pamokas ir pavyzdžius, mokančius išvalgumo, politinio lankstumo, orumo ir vienybės.

SK

Arch. nuotraukoje – Lietuvos kariai 1939-aisiais metais prie Vilniaus Katedros

1918 m. lapkričio 23 d. tuometis Lietuvos vyriausybės ministeris pirmininkas ir einantis krašto apsaugos ministerio pareigas prof. Augustinas Voldemaras pasirašė įsakymą Nr. 1

Apsaugos ministerijai, kuriuo vadovaujantis buvo pradėtos kurti šalies reguliariosios karinės pajėgos. Šiuo įsakymu buvo įkurta Apsaugos Taryba, plk. J. Galvydis-Bykauskas paskirtas Pirmojo pėstininkų pulko, formuojamo Alytuje, vadu, o plk. J. Kubilius – Apsaugos ministerijos štabo viršininku. Lapkričio 23-oji istorinių datų kalendoriuje įrašyta kaip Lietuvos Kariuomenės diena.

NATO Parlamentinis susirinkimas Kanadoje

64th Annual Session

Rasa Juknevičienė, NATO Parlamentinio susirinkimo pirmininkė

dovauja Lietuvos atstovė Rasa Juknevičienė.

R. Juknevičienė, Lietuvos konservatorių partijos narė, Lietuvos 1990 kovo 11-osios Nepriklausomybės akto signatarė, buvusi Lietuvos gynybos ministerė (2008-2012), šiame Susirinkime dirba nuo 1999 metų, yra buvusi Susirinkimo pirmininko pavaduotoja. 2018 m. kovo mėnesį NATO Nuolatinio komiteto posėdyje išrinkta Parlamentinio susirinkimo pirmininke. R. Juknevičienė – pirmoji moteris, išrinkta šioms svarbioms NATO pareigoms.

Inf.

Halifakse (N. Škotija) ką tik pasibaigė NATO Parlamentinio susirinkimo 64-oji sesija. Kanados vyriausybės kvietimu joje dalyvavo 29 NATO valstybių-narių atstovai bei delegatai ir stebėtojai iš kitų tarptautinių organizacijų. Lapkričio 17 ir 18 dienomis Halifakso Convention centre vyko atskiri Politikos, Gynybos ir saugumo, Mokslo ir technologijų, Visuomenės saugumo bei Ekonominio saugumo komitetų posėdžiai. Bendroji sesija surengta lapkričio 19 dieną, jai vadovavo naujoji NATO Parlamentinio susirinkimo pirmininkė Rasa Juknevičienė, dalyvavo ir kalbėjo NATO gen. sekretorė Rose Gottemoeller kiti pareigūnai.

Surengti svarstymai apie Toliomosios Šiaurės ateitį, hibridinio karo ypatumus, atgrasymo kelius, oro erdvės, energetikos ir kitas pasaulio saugumui svarbias temas.

NATO Parlamentinis susirinkimas – pagrindinis renginys, kuriuo siekiama palaikyti ir stiprinti NATO vadovybės ir narių-valstybių bendradarbiavimą ir ryšius, įgyvendinant saugumo, gynybos ir kitus tikslus, taip pat užtikrinant visuomenės paramą visiems NATO planams. Valstybių išrinkti delegatai reguliarius posėdžius rengia įvairiose Europos ir Š. Amerikos valstybėse. Nuo kovo mėnesio NATO Parlamentiniam susirinkimui va-

ŠIAME NUMERYJE

- Kun. Hermanas Šulcas: apie gyvenimą ir tikėjimo galią – 2 psl.
- Paminėtas Lietuvos vyriausybės 100-metis – 3 psl.
- Baltijos menininkų darbų paroda – 4 psl.
- Film Review: *Mulai* by Martynas Starkus – 5 psl.
- Dingusių valdų istorijos – 7 psl.

Kun. Hermanas Šulcas: apie gyvenimą ir tikėjimo galią

Misionierius kun. H. Šulcas

Brangieji Bičiuliai,

Nuoširdžiai sveikinu Jus visus, linkėdamas giedro džiaugsmo Dievo palaimoje.

Šie metai man yra ypatingi, nes prieš 50 metų buvau išventintas į kunigus, ir sueina 40 metų, kaip dirbu Afrikoje.

Jaučiu didelį norą padėkoti už tai Dievui ir visiems geriems žmonėms, kurie mane lydėjo savo širdies gerumu ir solidarumu. Jeigu galėjau ką nors nuveikti, ypač neturtingo jaunimo ir našlaičių labui, tai Jūsų dosnaus solidarumo dėka.

Daug kas įvyko per šiuos 40 metų: buvo Danguos momentų, bet buvo ir pragaro patyrimo.

Patyriau sunkią pabėgėlių dalį: šaltį, alkį, žeminimus... Kiek ašarų išliejo mano mama, tapusi našle, būdama 30 metų, bet jos paprastas ir autentiškas tikėjimas mane palaikė, palaiko ir dabar.

Neužmirštama diena, kai atlikau vienuoliško gyvenimo įžadus: tų įžadų išvakarėse su kitais naujokais dalinomės, kas dedasi mūsų širdyse dėl šito galutinio apsisprendimo – mums

atrodė, kad savo rankomis apkabiname dangų...

Gi po 10 metų per kunigystės šventimų dieną buvo, kaip rašo apaštalas Jonas: "...ką savo akimis regėjome, ką patyrėme ir ką mūsų rankos lietė... Gyvenimas pasirodė, ir skelbiame jums amžinąjį gyvenimą, kuris buvo pas Tėvą ir pasirodė mums."

Po to dirbau trejus metus lietuvių gimnazijoje Vokietijoje, vėliau – 4 metus Brazilijoje, lietuvių parapijoje Sao Paulo, ir ten turėjau tą didelę laimę pažinti Amazonės miškų gilumoje didį misionierių a.a kun. Ferdinandą Bendoraitį – ten būdamas pamilau misionieriaus gyvenimą. Tad pasiuntė mane į Afriką, Ruandą, kur suradau ir rojų, ir pragarą... Žmonės labai neturtinigi, bet giedri ir taikingi: jų patarlė sako „Ant vieno kiškio kailio gali pernaktuoti penki žmonės.“

Ilgą laiką gyvendavau palapinėse, kad galėčiau būti arti pačių vargingiausių; visad mane lydėjo jaunimas, nes jie man labai padėjo suprasti vietinių gyventojų

visai skirtingą galvoseną ir gyvenimo būdą.

Jaunimas man padėjo statyti šventoves, net tris, bet, svarbiausia, jie man padėjo statyti Jaunimo sodybą, kur jaunimui buvo suteikta galimybė pasiruošti gyvenimui per mokslą ir amatų mokymąsi. Ir mano mama buvo atvykusi į pagalbą: ji, tikra žemaitė, sodino visokias daržoves, augino vištas ir antis – ir tapome ekonomiškai nepriklausomi. Bet užėjo baisesis košmaras – genocidas: iš 120 vaikų tarp gyvųjų beliko tik 20, aš taip pat buvau širdyje užmuštas – nebenorėjau gyventi...

Tačiau gerų žmonių solidarumas mane atgaivino, ir kartu atstatėme Jaunimo sodybą Ruandoje: dabar ten priglaudžiama apie šimtas našlaičių, turime savo gimnaziją, kurioje daugiau kaip 500 mokinių, ir padedame beveik tūkstančiui vaikų lankyti mokyklas globėjais per atstumą, dosnumo dėka.

Šita nuostabi solidarumo patirtis mane drąsino, po mamos – tuomet

dar gyvos – raginimų sukurti Jaunimo sodybą ir Lietuvoje, mano senelio buvusiose žemėse. Dabar ten visus metus vyksta jaunimo ir suaugusiųjų susitikimai, studijų dienos, rekolekcijos, vasarą ten stovyklauja dideli būriai žmonių. Pateikiame ekologišką maistą, ir mūsų svečiai visus metus maitinami mūsų augintomis bulvėmis ir daržovėmis; auginame savo vištas ir antis, net ir mūsų gandrai vaikštineja jų tarpe...

Jaukioje ir ramioje vietoje yra kopolytelė, paskirta šventajai Elžbietai – mano mama buvo Elžbieta. Ten yra gera susikaupti, pasimelsti ir semtis jėgų bei paguodos Dievo akivaizdoje.

Mielieji Bičiuliai, visa tai įvyko Jūsų dosnios meilės ir širdies aukos dėka, tad galime kartu dėkoti Dievui, visų gėrybių Davėjui, už visus praėjusius metus ir Jo prašyti mus ir toliau lydėti savo meilinga palaima.

Kun. Hermanas Šulcas

Misionierius kun. H.Šulcas kapoja malkas Jaunimo sodyboje Kretingos rajone, Kėkštuose

Geradariai iš JAV kunigo Hermano Šulco (sėdi) sodyboje Kretingoje įrėngė šiuolaikinę kompiuterių klasę

Popiežius Pranciškus iš Lietuvos kunigaikščių Giedraičių giminės kilusį Mykolą Giedraitį paskelbė palaimintuoju

Lietuvoje, Videniškiuose, XV šimtmetyje gimęs Mykolas Giedraitis nuo vaikystės kentė fizinę negalią. Krokuvėje baigęs filosofijos studijas daug metų praleido vienuolyne, pasinėręs į asketišką, dvasinį gyvenimą, vienatvę, ieškodamas krikščioniškojo tobulumo. Žmonės jį laikė palaimintuoju, nes padėjo jiems ne tik ligos ar netekties valandą. Sakoma, kad jo užtarimu įvykdavo stebuklai.

Didelį postūmį pradėti bylą davė šv. popiežius Jonas Paulius II, parašęs proginį laišką savo įpėdiniui Krokuvėje kardinolui F. Macharskiui pal. Mykolo Giedraičio mirties 500 metų proga 1985 m. Jis laiške išreiškė viltį, kad Krokuvos arkivyskupija nedelsiant pradės Mykolo Giedraičio beatifikacijos bylą. Nemažiau svarbūs

bylai pradėti buvo Lietuvos kunigų kreipimasis į Lietuvos Vyskupų konferenciją ir pastarosios kreipimasis į Lenkijos Vyskupų konferenciją su prašymu pradėti beatifikacijos procesą. Beatifikacijos byloje ypatingas dėmesys atkreiptas į istoriko jėzuito t. Pauliaus Rabikausko tekstą apie Dievo tarną Mykolą Giedraitį. Svarbi buvo ir kunigaikščių Giedraičių palikuonių, ypač D. Britanijoje prieš keletą mėnesių mirusio kunigaikščio Michal Giedroje ir jo šeimos moralinė ir finansinė parama.

Pal. Mykolas Giedraitis biografijose laikomas Baltųjų augustinų ordino vienuoliu, tačiau Vatikane paskelbtame dekretu nurodyta, kad naujasis palaimintasis buvo ne vienuolis, o pasaulietis, t.y. Ordino tretininkas. Iš tiesų, pagal palaimintojo gyvenimo aprašymą, Krokuvėje jis gyveno ne ordino bendruomenės namuose prie Šv. Morkaus šventovės, bet vienas atskirame mažame kambaryje prie zakristijos. Nors palaimintasis Mykolas baigė filosofijos mokslus Krokuvos universitete, jis gyveno kukliai, nuolankiai ir pamaldžiai vykdydamas šv. Morkaus šventovės zakristijono pareigas. Krokuvos arkivyskupija Mykolą Giedraitį vadina zakristijonų globėju.

Vatikano radijo inf.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364

El.paštas: redakcija@tevzib.com • www.tevzib.com • Tevskes ziburiai

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)

SKAITMENINIS TŽ el. paštu (PDF formate) – \$85

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, techninė redaktorė – Akvilė Minkevičienė, administratorius – Tomas Trussow.

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Paminėtas Lietuvos vyriausybės 100-metis

Pirmasis ministrų kabinetas darbą pradėjo 1918 m. lapkričio 9 d. Lietuvos Valstybės tarybos rūmuose Vilniuje, Šv. Jurgio g. 13. Šiomet lapkričio 9-ąją ant pastato Gedimino pr. 13, kur vyko pirmieji vyriausybės posėdžiai, atidengta atminimo lenta.

Pirmoji atkūrusios nepriklausomybę Lietuvos vyriausybė Vilniuje 1918 m. (iš k.): Švietimo ministerijos valdytojas J. Yčas, teisingumo ministras P. Leonas, ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris A. Voldemaras, finansų, prekybos ir pramonės ministeris bei susisiekimo ministeris M. Yčas, žemės ūkio ir valstybės turtų ministeris J. Tūbelis, vidaus reikalų ministeris V. Stašinskas. (LCVA ntr.)

Lapkričio 9 d. Lietuvos Vyriausybės rūmuose susirinko šalies dabartiniai ir buvę politikai, vyriausybės vadovai Aleksandras Abišala, Gediminas Vagnorius, Adolfas Šleževičius, Algirdas Butkevičius, buvę ministrai ir Seimo pirmininko postą užėmę politikai. Vyriausybės 100-mečio minėjimui skirtame renginyje dalyvavo ir kalbėjo prezidentė Dalia Grybauskaitė. Vyriausybės

kur posėdžiavo ministrai, atidengta atminimo lenta. Ant buvusio Vilniaus centrinio knygyno pastato Gedimino prospekte, kur prieš šimtmetį stovėjo Lietuvos Valstybės Tarybos rūmai, atidengta lenta pažymi, jog čia dirbo Antano Smetonos vadovaujama tuometinė Lietuvos Valstybės taryba, Augustino Voldemaro ir Mykolo Sleževičiaus vadovaujami ministrų kabinetai. Atminimo lentą atidengė

sudarė premjeras ir užsienio reikalų ministeris profesorius A. Voldemaras, finansų ministeris Martynas Yčas, vidaus reikalų ministeris Vladas Stašinskas, Švietimo ministerijos valdytojas Jonas Yčas, ūkio ir valstybės turtų ministeris Juozas Tūbelis, teisingumo ministeris Petras Leonas ir Ministrų Tarybos „dalykų vedėjas“ Kazimieras Vizbaras. Pirmoji Vyriausybė veikė neilgai, per pusantro mėnesio ji surengė 22 posėdžius, sprendė politinius ir praktinius valdžios perėmimo, ministerijų įsikūrimo, kitų valdžios institutų formavimo ir organizavimo klausimus. Jis kaip svarbų asmeninį A. Voldemaro indėlį nurodė sukurtas dviejų ministrų be portfelių pareigybes žydų ir gudų reikalams. Taip siekta užtikrinti lygiateisį tautinių mažumų dalyvavimą valstybės valdyme. Istorikai A. Voldemaro asmenybę vertina priešaringai dėl indėlio dviejuose perversmuose: 1926 metų gruodį nuvertus teisėtai išrinktą prezidentą Kazį Grinių ir dėl 1934 metų birželį nepavykusio karinio pučo prieš prezidentą A. Smetoną. A. Kasparavičius atkreipė dėmesį, kad kariniai perversmai su kur kas daugiau aukų to meto Europoje buvo įprasti – tai vyko Lenkijoje, Vengrijoje, Čekijoje ir kitur, tad Lietuva „nebuvo jokia išimtis“.

Lapkričio 9 d. dabartinės Vyriausybės rūmuose taip pat atidaryta paroda bei pristatyta knyga „Pirmieji Lietuvos ministrų kabinetai 1918 metais Vilniuje“. **Inf.**

Lietuvos dabartinės ir buvusių vyriausybių nariai, prezidentė ir politikai Lietuvos vyriausybės 100-mečio minėjime Vilniuje

100-mečio minėjime istorinio jubiliejaus proga ji pasveikino visus dabartinius ir buvusius ministrų kabineto narius ir pabrėžė visų buvusių ir esamų vyriausybių indėlį į valstybės raidą, į tai, kad Lietuva dabar girdima ir matoma pasaulyje. Prezidentė palinkėjo dabartiniam ministrų kabinetui ištvermės, nepasimesti tarp svarbiausių darbų, siekti bendro tikslo – Lietuvos žmonių gerovės – ir kiekvieną dieną gyventi kaip priesaikos akimirka. Vilniuje minint šimtąsias pirmosios Lietuvos Vyriausybės metines vietoje,

keturi premjerai, vadovavę šalies ministrų kabinetams atkūrus nepriklausomybę: Saulius Skvernelis, Algirdas Butkevičius, Gediminas Vagnorius ir Aleksandras Abišala. Istoriko Algimanto Kasparavičiaus teigimu, 1918 metų lapkričio 9 dieną Lietuvos Valstybės Tarybos rūmuose, įsikūrusiuose Šv. Jurgio g. 13 (dabar Gedimino pr. 13), pirmąkart į posėdį susirinko modernios nacionalinės Lietuvos valstybės laikinoji Vyriausybė. Ji čia dirbo iki 1919-ųjų sausio 1-osios. Pirmąjį Ministrų kabinetą

Šimtmečio proga Vyriausybė visuomenei atvėrė savo rūmų duris, kuriuose apsilankė rekordinis lankytojų skaičius. Lapkričio 10-ąją atvirų durų dienos metu čia vykusios veiklos sukvieta per 1000 sostinės gyventojų ir svečių. Publikai pristatyta premjera – režisieriaus, dokumentinių (istorinių) filmų kūrėjo, žurnalisto Rimo Bružo trumpametražis filmas apie pirmąją Vyriausybę.

Vyriausybės 100-mečio atvirų durų diena baigėsi koncertu, kuriame grojo Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboja“ „Spalvų“ orkestras ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų orkestro džiazo grupė.

Žinios iš Lietuvos

APDOVANOJIMAS V.ADAMKUI

Jungtinėse Valstijose įsikūrusio Komunizmo aukų atminimo fondo apdovanojimas paskirtas prezidentui Valdui Adamkui. JAV prezidentų vardu pavadinto Trumano-Reagano Laisvės medaliu taip pat bus apdovanoti Latvijos ir Estijos atstovai. Ši JAV kongreso įsteigta organizacija kasmet skiria apdovanojimus institucijoms ir žmonėms, įsipareigojusiems laisvei ir demokratijai bei kovojusiems

su komunizmu, kitomis tironijos apraiškomis. V.Adamkus sovietų okupacijos metus praleido Jungtinėse Valstijose. Ten jis užėmė svarbias pareigas JAV federalinėje Aplinkos apsaugos agentūroje ir aktyviai dalyvavo lietuvių išėivijos veikloje, vadovavo visuomenei organizacijai „Santarašviesa“. Lietuvos prezidentu jis buvo išrinktas 1998-2003 ir 2004-2009 metais.

SUJUNGTOS KOMISIJOS

Seimas ketvirtadienį priėmė Seimo statuto pataisas, kuriomis sujungiamos Laisvės kovų ir Valstybės istorinės atminties komisijos. Siūlymui jungti komisijas prieštaravo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Tremtiniai tvirtina, kad ši komisija rūpinasi jų socialiniais klausimais ir yra skirta tik tam tikrai žmonių grupei. Pasak Seimo Valstybės istorinės atminties komisijos pirmininko Arūno

Gumuliausko, daugeliu atveju šios komisijos kartoja viena kitos veiklą, jas sujungus, darbas bus veiksmingesnis. Šiuo metu nuolatinės komisijos statusą turi Seimo Etikos ir procedūrų komisija, Peticijų komisija, Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisija ir Migracijos komisija. Statute naujoji komisija įrašyta kaip nuolatinė.

RINKIMINĖ KAMPANIJA JAU PRASIDĖJO

Lapkričio 12 d. oficialiai prasidėjo Lietuvos prezidento rinkimų politinė kampanija. Lietuvos prezidento rinkimai vyks 2019 metų gegužės 12 dieną, antrasis turas numatytas gegužės 26 d. Prasidėjus kampanijai, kandidatais ketinantys tapti asmenys jau gali registruotis politinės kampanijos dalyviais. Šis statusas jiems leis rinkti aukas rinkimams. Paremti kandidatus, laikantis nustatytų normų, gali fiziniai asmenys bei politinės partijos, taip pat pats kandidatas gali naudoti asmenines lėšas. Per prezidento rinkimus kandida-

tas galės išleisti ne daugiau kaip 1.1 mln. eurų. Kandidatais į prezidentus bus registruojami ne mažiau kaip 20,000 rinkėjų parašų surinkę politinės kampanijos dalyviai. Šiuo metu apie dalyvavimą prezidento rinkimuose yra paskelbė Petras Auštrevičius, Arvydas Juozaitis, Aušra Maldeikienė, Valentinas Mazuronis, Gitanas Nausėda, Naglis Puteikis ir Ingrida Šimonytė. Negavęs laukiamo TS-LKD partijos palaikymo, diplomatas V.Usackas atsisakė savo ketinimų dalyvauti prezidento rinkimuose.

SPAUDOS NEPRIKLAUSOMYBĖ REMIA TARPTAUTINĖ BENDRIJA

Tarptautinis spaudos institutas (IPI – International Press Institute), vienijantis redaktorius, žiniasklaidos priemonių vadovus ir žinomus žurnalistus visame pasaulyje, išplatino kreipimąsi į Lietuvos seimo narius, kuriame reiškia didžiulį susirūpinimą dėl ketinimų stiprinti politinę LRT kontrolę. Institutui nusiųstos LRT komisijos išvados keisti LRT valdymo struktūrą kelia tiesioginę grėsmę visuomeninio transliuotojo nepriklausomumui, rašoma laiške. IPI priklauso beveik 100 valstybių spaudos, televizijos ir radijo bei interneto žiniasklaidos redakcijos ir organizacijos. Šiuo metu

pagrindinis LRT valdymo organas yra Taryba. Dabar galiojantis Tarybos narių skyrimo modelis neleidžia Seimui jų skirti savo termino laikotarpiui, taip užtikrinant LRT nepriklausomumą, kuriam naujoji tvarka keltų tiesioginę grėsmę. Seime siūloma keisti Tarybos narių skyrimo tvarką taip, kad jų darbo terminai sutaptų su juos skiriančios institucijos terminais. Be to siūloma daugiau įgaliojimų LRT kontrolei suteikti Lietuvos radijo ir televizijos komisijai (LRTK) ir Žurnalistų etikos inspektoriui. Abiejų šių institucijų vadovus skiria Seimas, tad jiems gali būti daroma politinė įtaka.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

BALTIJOS MENININKŲ DARBŲ PARODA

Šaltas, bet spalvingas ruduo vėl kartu subūrė Montrealio menininkus. Visomis rudens šiltomis spalvomis sumirgėjo paroda-vernisažas „Viva Vida“ galerijoje Point Claire. Čia spalio 19 dienos vakarą sugužėjo būrys Baltijos valstybių menininkų asociacijos narių, svečių, meno gerbėjų. Šioje galerijoje jau ne pirmą kartą organizuojama metinė BAA (*Baltic Artist Association*) paroda. Galerijos savininkė Nedja El Khouri visada maloniai priima ir sudaro palankias sąlygas meno kūrėjams pristatyti savo darbus.

BAA organizacija buvo įsteigta 2002 metais ir jungia vaizduojamojo meno, fotografijos ir kitus kūrėjus. Tikslas – skatinti meninį aktyvumą ir sudaryti galimybes keistis idėjomis ir kūrybine informacija. Šiuo metu yra 32 asociacijos nariai iš trijų Baltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Renginyje sulaukta garbės svečių: Robert Klaiše, Latvijos garbės konsulas Montrealyje, Karlis Einhenbaums, Latvijos ambasadorius Kanadoje, su žmona Inara.

BAA pirmininkė Ann Kruzelec padėjo svečiams, visiems menininkams, parodos lankytojams. Pristatyti komiteto nariai: Gytis Vazalinskas, rinkodaros atstovas, Aušra Geralavičiūtė, Lietuvos menininkų atstovė, Ann Kruzelec, BAA pirmininkė, Inara Leimanis, Latvijos menininkų atstovė, Rita Jozuus, buhalterė, Hille Viires, Estijos menininkų atstovė, Nedja El Khouri, galerijos savininkė. Po garbės svečių Latvijos ambasadoriaus K. Einhenbaums ir Latvijos garbės konsulo R. Klaiše pasisakymų visi vaišinosi gardžiomis vaišėmis, bendravo, dalijosi mintimis apie meną, kūrybą, ateities planus.

Nors už lango rudeninis vėjas žarstė lapus, galerijoje galima buvo justį jaukią šilumą, sklindančią ne tik iš menininkų, lankytojų, bet ir iš kūrėjų darbų. Įdomios paveikslų, fotografijų, skulptūrų temos, neįprasti kūrybiniai motyvai, kiekvieno

BAA parodoje menininkai: (iš k.) G. Vazalinskas, A. Geralavičiūtė, A. Kruzelec, I. Leimanis, R. Jozuus, H. Viires

Parodoje G. Vazalinsko ir D. Blynas kūriniai

D. Blynas ntrs.

savita darbo technika, stilius skatino ne vieną stabtelėti ir ilgėliau stebėti darbus. Džiugu, jog šiais metais prisijungė nauja kūrėja Daiva Blynas. Ji pateikė parodai tris fotografijas. Fotografija – jauniausia

iš visų vaizduojamojo meno rūšių, bene tiksliausiai atspindinti mūsų aplinką ir gyvenamąjį laikotarpį.

Pakalbinta D. Blynas maloniai sutiko pasidalinti savo įspūdžiais ir kūrybiniais

planais. Anot menininkės, paroda buvo įspūdinga, nes buvo įvairiausių darbų: tapyba, skulptūra, fotografija. Ji visada stebi ir vertina kitų menininkų darbus, ypač tapybą, kur mintys išreiškiamos spalvomis, aliejiniais, akrilinais ar vandeniniais dažais. Pateiktais trimis fotografijos darbais ji vėl tarsi sugrįžta prie savo kūrybos ištakų. Nuo pat jaunystės ji mėgo makro fotografiją (*Macro Photography*), t.y., fotografavimas mažais 1-50 centimetrų atstumais. Jos darbai gimsta iš to, kad turi skirtingą požiūrį į pasaulį. Visur, kur tik pažiūri, mato savotišką formų grožį – debesyse, griuvėsiuose ar šešėliuose – ir tai teikia daug džiaugsmo. Gaila, kad dabar žmonės nebežiūri į dangų ir nesistengia pamatyti paprastų dalykų gyvenime, nes jie per daug užsiėmę. Daiva norėtų, kad parodos lankytojai, žiūrėdami į jos darbus, pasvajotų, išlaisvintų savo vaizduotę, pamąstytų, tiesiog stebėtų ir bandytų suvokti. Šiuo metu jau ruošianti darbus kitų metų parodai. Daiva jaučianti malonumą tiesiog bandyti visokias išraiškos galimybes ir žiūrėti, kas iš to gaunasi fotografijos vaizde.

Džiugu, kad tarp kitų menininkų nuostabių paveikslų Daiva Blynas buvo ne vienintelė meninės fotografijos kūrėja, parodoje pristachiusi savo darbus. Išties, tik foto aparatas – ta trečioji akis – tegali įžvelgti tokius beribius pasaulius, kurių jokia normali žmogaus akis nepastebi.

Parodos rengėjai nuoširdžiai dėkoja rėmėjams: Montrealio lietuvių kredito unijai „Litas“, Kanados lietuvių fondui, Estų fondui Kanadoje, latvių federacijai Kanadoje.

Malonu, kad menininkai tęsia tradiciją ir toliau rengia savo kūrybinių darbų parodas. Tik apsilankęs jose gali suprasti, jog žmogus mūsų neramiame pasaulyje visada išlaiko laikui nepavaldų jausmą siekti grožio, tobulumo, harmonijos.

Lina Čerbaitė - Mickienė

Kūrybos tema - mus supanti gamta

Šį rudenį Montrealyje buvo pristatyti dar vienos lietuvių dailininkės kūrybiniai darbai.

Spalio 24 d. *Centre d'art EK Voland* buvo surengtas Rasos Vaidilaitės-Pavilaniienės kūrybos parodos „*Into the Wooded Garden*“ atidarymas (vernisažas). Parodos paveikslų tema – gamta, gyvenant šiuolaikinio gyvenimo tempu. Menininkės darbai kviečia visus atidžiau pažvelgti į mus supančią gamtą. Vernisaže apsilankę ir Montrealio lietuvių meno mėgėjai.

VL

(Iš k.) Bendras parodos vaizdas; dailininkė Rasa Vaidilaitė-Pavilaniienė (k.) savo kūrybos parodos atidaryme

Joanos Adamonytės ntrs.

Film Review: *Mulai* by Martynas Starkus

A sobering look at how one wrong decision can have life-changing consequences, "Mulai" is the kind of earnest and empathetic cinema we need more of.

Tomas TRUSSOW

It is always lovely to see Toronto's Lithuanian community come out to support a Lithuanian filmmaker, and the event was extra special for being a world premiere. Martynas Starkus generously brought *Mulai* to Toronto for its first screening when it could have easily been in Lithuania—a decision that was not entirely unexpected, given the fact that one of our community's most familiar faces is one of the film's subjects. Prel. Edmundas Putrimas, who also helped introduce the film, has devoted a good portion of his time to reaching out to displaced Lithuanians in South America, and the film chronicles his visits to Peruvian prisons that house Lithuanian inmates. Their crime: drug smuggling. Their punishment: years and years of suffering and uncertainty, all because of one terrible decision. Starkus takes it upon himself to profile three inmates: Ruslanas, a recently-freed tattoo artist trying to raise enough money to pay the hefty fines needed to leave Peru; Aira, a young woman still serving out her sentence, and working at her prison's craft factory; and Gintas, the youngest subject, whose final day in prison is documented with Starkus' sympathetic lens.

All three are filled with regret for what they've done, but we are never asked to judge them, or to look down on them for making such a costly mistake. All they long for is a quick and safe return home, and it's that longing that secures our empathy. We all know people in our lives who've felt that very same longing. Our ancestors were unjustly displaced from their home. I'm sure many who read *Tėviškės žiburiai* have experienced something similar. What is clear is that the feeling of being far away from one's family and children, in a strange land with strange customs, is universal. And so we feel greatly for these Lithuanians, who are bereft of money and compassion, and in bringing us closer to them, Starkus is also able to shine a light on this pressing issue of Lithuanian nationals languishing in foreign prisons. It's an issue that few are aware of, and one that deserves greater attention.

With a film like *Mulai*, I'm sure awareness will grow. Not only because of the Lithuanian connection, but because it also shines a spotlight on the Peruvian justice system, and how strict and uncompromising it really is. For instance, I learned that inmates have

Filmo „Mulai“ premjeroje (iš k.) prel. E.Putrimas, svečias, filmo autorius Martynas Starkus R.Kurienės ntr.

to pay for every single amenity, from their washcloths to the very mattresses they sleep on. And then, when they're finally freed, they have to quickly find a job and earn enough money to get back their passport and buy a plane ticket, not to mention pay the fines levied against them by the government. In the West, we are liable to take even the smallest things for granted, but when we step outside of the comforts of our immediate surroundings, the barometer of fairness can drop quite drastically. So, like many others who attended the screening, I am grateful for this added knowledge, and even more grateful that I learned it from such a compassionate source. Bureaucratic red tape and the absence of a strong diplomatic system may prevent this issue from being resolved anytime soon, but at the very least, more eyes—and hearts—have been opened.

After the film ended, audience members were invited to an adjacent bar, The Crooked Cue, where they could partake in some appetizers while sharing their thoughts on the film. Everyone also had the opportunity to meet Martynas Starkus in person and ask him follow-up questions on his work (after a friendly handshake and a quick selfie, of course). For the opportunity to be the first people in the world to see this impressive film, both *Tėviškės žiburiai* and the Toronto Lithuanian community as a whole would like to thank the event's sponsors: Parama and Resurrection Credit Unions; the Church of the Resurrection/Prisikėlimo parapijos Council; Dr. R. Zabičiauskas; A. Vaišnoras; and A. Pacevičius (of Pace Law Firm).

A. Vienuolio knyga kartvelų kalba

Tbilisyje esančiuose „Kaukazo namuose“ lapkričio 6 dieną pristatyta lietuvių rašytojo Antano Vienuolio knyga *Užkeiktieji vienuoliai*, išleista kartvelų (gruzinų) kalba. Lietuvių literatūros klasika tapęs A. Vienuolio kūrinys iš lietuvių kalbos į kartvelų išverstas pirmą kartą (praėjusio šimtmečio septintajame dešimtmetyje buvo pasirodęs vertimas iš rusų kalbos). Legendą iš lietuvių kalbos išvertė Lietuvoje studijavusi garsi kartvelų vertėja Nana Davidze.

A. Vienuolio knyga, tarpininkaujant LR ambasada Tbilisyje, išleista 500 vnt. laida, jos leidybą finansavo Sakartvele nuo 1998 m. sėkmingai veiklą plėtojanti Lietuvos įmonė „ACME grupė“.

Antanas Vienuolis-Žukauskas (1882-1957) – Lietuvos rašytojas prozininkas, farmacininkas, dramaturgas, muziejininkas, visuomenininkas. Bėgdamas nuo caro valdžios persekiojimų,

A. Vienuolio knyga *Užkeiktieji vienuoliai*, išspausdinta kartvelų kalba

1903 metais jis atvyko į Tbilisį, kur praleido porą metų (1903-1905), dirbo vietos vaistinėje. Kaukazo gamtos įkvėptas, jis parašė nemažai kūrinių, tarp jų – garsiąsias Kaukazo legendas. A. Vienuolis buvo vienas iš pirmųjų ir svarbiausių asmenybių, atvėrusių lietuviams kartvelų bei kitų Kaukazo tautų papročius, tradicijas, legendas.

URM inf. ir ntr.

Kanados įvykių apžvalga

MINISTERIS PIRMININKAS SINGAPŪRE

Lapkričio 14 d. ministeris pirmininkas Justin Trudeau dalyvavo trečiajame Kanados-Kinijos vadovų susitikime ir pokalbiuose. Susitikime su Kinijos tarybos premjeru Li Keqiang pareigūnai pasidžiaugė pastaruoju laiku pasirašytomis sutartimis – \$1.67 bln. vertės prekybos Kanados kompanijų su *China International Import Expo*, kuri padidins darbo galimybes; įsipareigojimus dvigubinti žemės ūkio prekybą iki 2025 m., aptartus ekonominių ir finansinių reikalų pokalbiuose; 11 sutarčių, pasirašytų lapkričio pradžioje dėl Atlanto

pakraščio (Maritimes) raidos. Šiose sutartyse numatyta, kad bus remiamos įmonės ir sukuriamos naujos darbų vietos Kanados rytinio pakraščio gyventojams.

Taip pat paskelbtas pareiškimas dėl jūros apsaugojimo nuo taršos, aptarta dvišalės prekybos ir investicijų didinimo galimybės bei bendradarbiavimas per įvairias institucijas, tokias kaip Pasaulio prekybos organizacija (WTO). Ministeris pirmininkas Trudeau išreiškė susirūpinimą žmogaus teisių padėtimi, ypač uigurų ir kitų mažumų bendruomenėse Xinjiane.

PAŠTAS TOLIAU ŠLUBUOJA

Kanados pašto darbuotojai toliau streikuoja rotaciniu būdu 150-yje miestų, o Toronto ir Vankuverio pagrindinėse išskirstymo įstaigose darbas sustabdytas jau du kartus. Net pasikvietus specialų tarpininką, Kanados Karališkosios pašto korporacijos derybose su unijos atstovais per trejetą savaitių jokios pažangos nepasiekta. Vienintelis sutarimo punktas – derybas tęsti toliau. Unijos teigimu, korporacija neatsižvelgia į derybose pristatytus saugumo ir tolygaus apmokėjimo miesto ir kaimo

laiskanešiams klausimus. Taip pat dirbantieji pagal riboto laiko (Part Time) sutartis negauna pilno atlyginimo (Benefits).

Lapkričio pradžioje ministeris pirmininkas Justin Trudeau teigė, kad vyriausybė imsis griežtesnių priemonių streikui užbaigti, jeigu abi šalys nesusitars artimiausiu laiku, nes derybos jau tęsiasi beveik metus. Ilgametė trintis ir nesutarimai tarp pašto korporacijos ir darbuotojų unijos nesibaigia, o Kalėdos artėja, dėl streikų didėja neišsiųstų laišku ir paketų kalnai.

JAV RINKIMŲ PASEKMĖS

Lapkričio 6 d. rinkimai JAV-se atnešė rezultatus, kurie tik iš dalies patenkino Demokratų partiją. Jų laimėta dauguma Kongreso rūmuose reiškia, kad bus lengviau stabdyti prezidento Donald Trump užmojus, pvz., statyti fizinę sieną su Meksika, tačiau numatyti, kaip klostysis jo sprendimai įvairiose srityse lieka itin sudėtinga. Senatas liko respublikonų rankose. Vis tik tikimasi, kad Demokratų

dauguma turės daugiau galios tirti prezidento praeitį (pvz., mokesčių mokėjimą). Ryšiai su Kanada tikriausiai nesikeis. Pasak užsienio reikalų ministerės Chrystia Freeland, ryšių išlaikymo nuolatinis darbas vyks toliau. Nauja Kanados, JAV ir Meksikos prekybos sutartis (USMCA) turėtų būti pasirašyta lapkričio 30, Kongreso rūmų tvirtinama 2019 m. sausio mėnesį.

ATSISTATYDINO MINISTERIAI

Lapkričiui dar neįpusėjus, atsistatydino du valdžios pareigūnai, Kanados politikos senbuviai. Ontario provincijos Ekonominės raidos ministeris Jim Wilson, išrinktas 1990 m., pranešė turintis gydytis nuo žalingų įpročių. Vėliau

pranešta, kad tai iš tikrųjų ne narkomanija ar alkoholizmas, bet netinkamas seksualinis elgesys. Tokie patys kaltinimai taikomi federacinio parlamento ir Valstybinio saugumo komiteto nariui Tony Clement.

KELIAUTOJAMS ĮSPĖJIMAI DĖL MARIHUANOS

Kinija lapkričio pradžioje perspėjo savo piliečius, besilankančius Kanadoje, nevertoti čia jau įteisintos marihuanos. Japonija ir Pietų Korėja iš anksto pranešė į Kanadą keliaujantiems savo piliečiams, kad jiems gresia suėmimo pavojus, grįžus į savo kraštą, jei svetur nesilaiko tėvynės įstatymų. Korėjoje bausmės dėl marihuanos rūkymo, turėjimo arba teikimo kitiems gali siekti iki penkerių metų kalėjimo arba skiriama pinigine bausme iki \$58,000. Kanados Saskatche-

wan provincijos pasienio su JAV miestelio Estevan gyventojai praneša, kad vykstantys į JAV žmonės būna apklausiami apie marihuanos vartojimą. Jeigu prisipažįsta, kad yra kada nors, net prieš 20 ar 30 metų, rūkę, neįleidžiami į North Dakota valstiją. Kanados vyriausybė jau yra perspėjusi gyventojus, kad marihuanos vartotojams kelionės į JAV gali būti uždraustos, nes marihuanos vartojimas ten tvarkomas pagal federacinį įstatymą.

Parengta pagal Kanados spaudą

VANKUVERIS, BC

Naujiems mokykliniams metams pasirengę mažieji, jų tėveliai ir mokytojai

Ketvirtasis ruduo Vankuverio „Pelėdžiukų klube“

Šį rudenį pradėjome ketvirtuosius mokslo metus Vankuverio lituanistinėje mokyklėlėje „Pelėdžiukų klubas“. Smagu, kad mokinių būrys ir toliau gausėja, ir šiais metais su mokslo metų pradžia galėjome pasveikinti net dvidešimt vieną „pelėdžiuką“.

Mokyklėlė gali pasidžiaugti, ne tik gausiu mokinių ir šauniu jų mamų ir tėčių būriu bei atsidavusiomis mokyklėlės darbu mokytojoms (R. Vrubliauskaitė-Tryon, R. Vrubliauskaitė-Sidahu, L. Sipelis, K. Jaugelis, A. Jureliavičiūtė). Šiais metais mokyklėlėje įsteigėme lietuvišką vaikišką knygų ir CD biblioteką, iš kurios mokiniai gali pasiskolinti knygų ir gerinti lietuvių kalbos žinias, klausydamiesi lietuviškų pasakų

ir poezijos ar patys jas skaitydami bei klausydamai dainų.

Jau antri metai mokyklėlė sėkmingai surengė vasaros stovyklėlę. Šiais metais tema buvo pasirinkta mūsų šalies nepriklausomybės atkūrimo jubiliejui paminėti – „Mano 100-mečio Lietuva“.

Mokyklėlė organizuoja renginius ir išvykas, į kurias kviečiame ne tik jos mokinius, bet ir visus bendruomenės mažuosius. Šiomet visi norintys galėjo kartu su mumis keliauti į moliūgų lauką, išsirinkti savo moliūgą artėjančiai „Halloween“ dienai. Tą pačią dieną lankėmės fermoje ir apžiūrėjome fermoje auginamus gyvulius ir paukščius, mokėmės, kaip juos vadinti lietuviškai. Be gyvosios gamtos pamokos, buvo

Lietuvių telkiniuose

Įsimintinas pasivažinėjimas traktoriaus priekaboje

Pamokos jau prasidėjo

ir pramogų – važinėjomės po laukus traktoriais, klaidžiojome po kukurūzų labirintą, lankėme žinomus herojus „Pasakų miške“ bei vaišinėjomės suneštinėmis vaisėmis pačiame moliūgų lauke.

Ir visa tai – dar tik šių mokslo metų pradžia. Daug įdomių pamokų ir gražių pramogų dar laukia mūsų mokyklėlės vaikučių šiais metais.

Sveikiname visus mokinukus, jų mamytes ir tėvelius, visas mokytojas su naujaisiais mokslo metais mūsų lietuviškoje mokyklėlėje. Tuo pačiu nuoširdžiai dėkojame Kanados lietuvių fondui ir kiekvienam prisidėjusiam už finansinę ir moralinę paramą!

Rūta Vrubliauskaitė -Tryon

URUGVAJUS

Mes prisimename Lietuvą

Pašto ženklų pristatymas

Aš labai susijaudinau, išgirdęs, kad Urugvajaus lietuvių bendruomenės atstovas kviečiamas pristatyti naują pašto ženklą, kurį tądien išleido valstybinis Urugvajaus pašto skyrius, pagerb-

damas Lietuvos nepriklausomybės 100-metį. Aš šoktelėjau nuo kėdės, iškėliau ranką aukštyn ir sušukau: „Aš!“ Tą akimirka mintimis persikėliau į vaikystę ir pagalvojau apie du labai svarbius dalykus: filateliją ir draugystę.

Nuo vaikystės buvau filatelijos mėgėjas

2017 metais nariams
IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms 12%

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.60%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.35%
	Nekiln. turto 5 metų 3.85%
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 1.00%	Kintančios 0.75%
180 dienų indėliai 1.00%	1 m. term. indėliai 2.30%
1 m. term. indėliai 2.30%	2 m. term. indėliai 2.45%
2 m. term. indėliai 2.45%	3 m. term. indėliai 2.65%
3 m. term. indėliai 2.65%	4 m. term. indėliai 2.80%
4 m. term. indėliai 2.80%	5 m. term. indėliai 3.00%
5 m. term. indėliai 3.00%	

Nuolaidų skolininkams 6%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos DICO iki \$250,000.00 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

AKTYVAI VIRŠ 140 MILIJONŲ DOLERIŲ

Urugvajaus lietuvių Gabriel Vuljevo sukurtas pašto ženklas, skirtas Lietuvos nepriklausomybės 100-mečiui

– ieškodavau, pirkdavau ir prašydavau pašto ženklų, taip pat lankiau pašto ženklų kolekcionierių klubą Centrinio pašto pastate. Filatelija man padėjo sužinoti daug naujo ir, galbūt nuskambės keistai, tačiau šis užsiėmimas man kėlė daug jausmų. Kiek vėliau pradėjau domėtis lietuviškais ženklais ir juos rinkti. Prie pašto ženklų rinkinio kūrimo daug prisidėjo lietuvis filatelistas Vytautas Dorelis, buvęs Urugvajaus lietuvių bendruomenės pirmininkas.

Per savo gyvenimą esu matęs daugybę Urugvajaus pašto ženklų, bet niekada nebūčiau pagalvojęs, kad vienas iš jų bus skirtas Lietuvai. Šioje vietoje svarbu paminėti antrą dalyką, apie kurį daug galvojau – draugystę.

Paveikslas, kurį šiandien matome ant pašto ženklo, autorius yra Gabriel Vuljevas, Urugvajaus lietuvis. Jis man vis dar yra tas mažas berniukas, draugas ir kaimynas, su kuriuo vaikščiodavome vienas pas kitą į svečius, žaisdavome, žvejodavome ir leidome aitvarus. Labai malonu, kad Lietuvai skirtas pašto ženklas, apie kurį niekada negalėjau pagalvoti, vaizduoja draugo meną. Ačiū tau, Gabriel, už įkvėpimą.

Nukelta į 7-ą psl.

Lietuvių telkiniuose

Kipro lietuviai

Viduržemio jūros rytuose esančiame Kipre nuo šiol veiks oficiali lietuvių bendruomenė. Daugėjant žmonių, nuolat gyvenančių šiltoje saloje, oficialiai įsteigta Kipro lietuvių bendruomenė, ilgainiui tapsianti Pasaulio lietuvių bendruomenės dalimi. Lietuvių veikla Kipre žinoma nuo praėjusio amžiaus paskutiniojo dešimtmečio pradžios, tačiau organizuotos bendruomenės iki šiol nebūta. Viena iš Kipro senbuvių, rašytoja Dalia Staponkutė prisimena: „Štai man atvykus gyventi į Kiprą 1989-ųjų pabaigoje, buvau vienintelė lietuvė, o dabar atsidiarius Facebook'o paskyrą „Lietuviai Kipre“, stebina didelis narių skaičius – 5564. Tikslios statistikos apie nuolat Kipre gyvenančius lietuvius nėra, tačiau įvairūs šaltiniai, įskaitant Lietuvos ambasadą Atėnuose, byloja, kad jų esama apie 760. Kol kas į bendriją jungtis panoro jauni žmonės, jaunos šeimos. Lapkričio 4 d., į visuotinį steigiamąjį susirinkimą Nikosijoje, susirinko 26 lietuviai. Daugumą jų – jaunesnės kartos, kurių amžiaus vidurkis siekia apie 35 metus ir kurie atvyko gyventi į Kiprą per paskutinįjį dešimtmetį. Jie – įvairių teisinių ir auditorinių, marketingo, inžinierių ir turizmo sričių specialistai, jaunos mamos, grožio salonų savininkės – ir visa tai byloja, kad šios kartos poreikis bendrauti ir būti kartu yra stipriausias”.

Inf. ir ntrs. iš tinklalapio pasauliolietuvis.lt

Kipro lietuvių bendruomenės taryba (iš k.): Andrius Pluskys, Dalia Staponkutė (garbės pirmininkė), Jurgita Sinkevičiūtė-Georgiou, Vita Gedmantaitė-Rozario, Gediminas Burba, Ieva Žemonytė, Ernesta Kazlauskaitė-Tsakona, Ina Kyriakou

Kipro lietuviai steigiamajame susirinkime

Mišios Montevideo Nekaltojo Prasidėjimo, Šv. Filipo, Šv. Santiago katedroje, dalyvaujant prel. E.Putrimui

Mes prisimename Lietuvą

Atkelta iš 6-o psl.

Urugvajaus lietuviai. Nuotraukų paroda

Lietuviai Urugvajuje buvo vadinami *gringos*, kaip ir visi kiti užsieniečiai. Praėjo šimtas metų nuo pirmojo lietuvių atvykimo. Kodėl jie atvyko? Manau, kad istoriniai faktai yra gerai žinomi, todėl man kyla kitas klausimas – ką jie jautė? Kiekvieno iš tūkstančių čia atvykusių tautiečių patirtys buvo kitokios. Nepaisant skirtingų požiūrių, svarbu, kad kiekvienas savaip stipriai mylėjo Lietuvą. 1930-iais Montevidėjuje galėjo gyventi apie 10,000 lietuvių; Urugvajaus sostinėje tuo metu buvo apie 700,000 gyventojų. Lietuviai išmoko mylėti Urugvajų taip pat skirtingai. Kai kurie pradėjo jaustis urugvajiečiais, gerdami *mate* ar kepdami *asado* ar jungdamiesi į kasdieninį gyvenimą.

Noriu pabrėžti, kad mūsų tautiečiai ir jų palikuonys greitai buvo įtraukti į Urugvajaus gyvenimą, tapo visuomenės dalimi kartu su visomis jos laimėmis ir nelaimėmis. Jie tapo

menininkais, politiniais kaliniais, politikais, profesinių sąjungų atstovais, *represininkais*, kunigais, tėvais, vaikais, amatininkais, karininkais, mokytojais, prekybininkais ar sportininkais. Kai kurie kentėjo vargingą gyvenimą, buvo nužudyti ar dingo be žinios diktatūros laikais.

Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos misija yra skatinti ir skleisti Lietuvos kultūrą per vidaus ryšius Urugvajuje bei užsienyje, padedant konsulatui. Norime, kad parodoje kiekvienas Urugvajaus lietuvis atpažintų save ir savo jausmus čia. Norime, kad išsisklaidytų visi nesutarimai. Tas trumpas parodos ruošimo laikotarpis man suteikė daug laimės, nes gavau progą daugiau sužinoti apie lietuvius Urugvajuje.

Šiuo metu Lietuva yra nepriklausoma valstybė ir žinome, kad visi lietuviai žavisi ja ir gerbia mus jungiančią kultūrą ir kalbą, mūsų bendrą žemę, istoriją ir kilmę. Tai suteikia mums bendrą lietuvišką tapatybę. Laisva Lietuva priima visus savo vaikus ir suteikia teisę tapti Lietuvos piliečiais, nepriklausomai nuo istorinės padėties ir skirtingų požiūrių. Net ir gyvendami Urugvajuje mes žinome, kad visada buvome, esame ir būsimė Urugvajaus lietuviai.

Alberto Kaluzevičius, Urugvajus

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĒLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.70%
1 metų	2.00%
2 metų	2.15%
3 metų	2.30%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.20%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.20%
1 metų	2.00%
2 metų	2.15%
3 metų	2.30%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS
3 Resurrection Road
Toronto, ON M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:30 - 4:00
Ketvirtadieniais 9:30 - 8:00
Penktadieniais 9:30 - 7:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:30

ANAPILYJE
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3
Tel. 905-566-0006

Darbo laikas: Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:30 - 12:30

SVEIKINAME

2018 m. RCU STUDENTŲ STIPENDIJŲ laimėtojus

\$1,500 – Sophia Herrera
\$1,000 – Lucas Kapeniak
\$1,000 – Monika Satkauskas
\$1,000 – Linas Gabrys
\$1,000 – Adriana Maksimowicz

Waterside
DENTAL

9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Neužmirškime lietuviškos spaudos

Rašant testamentus, kviečiame prisiminti ir vienintelį Kanadoje lietuvišką laikraštį *Tėviškės žiburius*.

Adresas: *Tėviškės žiburiai*,
2185 Stavebank Rd., Mississauga ON, L5C 1T3, Canada
El.paštas. redakcija@tevizib.com, tel. 905-275-4672

DINGUSIŲ VALDŲ ISTORIJOS

Gediminas KURPIS

Vanished Kingdoms. The History of Half-Forgotten Europe. Norman Davies

Daugeliui Vakarų Europos istorikų Europa baigiausi su Vokietijos, Austrijos, Italijos ir Skandinavijos rytinėmis sienomis. Slavų ir baltų žemės ignoruojamos. Bet neseniai radau britų istoriką, kuriam Rytų Europa yra labai svarbi Europos dalis. Tai Velse 1939 m. gimęs Norman Davies, istorijos studijas pradėjęs Grenoble bei Oxford Magdalen kolegijose (BA, 1962 m.) ir baigęs Jogailos universitete Krokovoje (Ph.D. 1968 m.). Galbūt, jį į Rytų Europą padėjo atvesti Lenkijoje gimusi žmona (susituokė 1966 m.). Jo pasirinkta daktarato tema buvo apie Lenkijos – Rusijos karą 1920 m., bet kadangi pagal komunistinį istorijos aiškinimą tokio karo nebuvo, jam teko pakeisti darbo pavadinimą.

Pirmoji N. Davies knyga, kurią įsigijau ir perskaičiau, buvo *Europe. A History* (1996 m.), parašyta labai įdomiu stiliumi. Joje Rytų Europa „apdovanota“ lygiaverčiu dėmesiu su Vakarų Europa, o Lietuvai yra skirta viena iš „kapsulių“, kurioje aprašoma kaip lietuvių kalba, niekad nenaudota valdžios bei mokslo įstaigose DLK, išsilaikė ilgus metus žmonėse. Vėliau radau ir daugiau N. Davies istorijos knygų, iš kurių viena paliko man labai didelį įspūdį ir todėl noriu apie ją pasidalinti su TŽ skaitytojais.

Tai knyga apie kadaise buvusias, bet vėliau dingusias valdas (kunigaikštystes, karalystes, valstybes) *Vanished Kingdoms. The History of Half-Forgotten Europe*. Turinyje 15 tokių valdų. Kai kurias žinojau (Burgundija, Bizantija, Aragona, SSSR), kitų nebuvau girdėjęs (Tolosa, Alt Clud, Sabaudia), o dar kitas žinojau kitokiais vardais. Tai Litva (Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė-LDK) ir Borussia (Prūsija). Pastarosios dvi mane ir sudomino.

Kodėl Litva, ne Lietuva?

Štai – pirmasis skirtumas, kai rašo visai svetimas, nenorėdamas nieko „pagražinti“, istorikas. Jo ir logika kitokia: jei Gudija buvo didesnė negu Lietuva toje kunigaikštystėje, jei joje gudų buvo daugiau negu lietuvių, jei gudų kalba buvo naudojama valstybės teismuose ir kanceliarijoje (lotynų ir vokiečių kalbos naudotos korespondencijai su užsieniu), tai kodėl ji pavadinta ne „Vielkie Knyaztva Litvy“ (VKL), o „Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė“ (LDK)?

Tarp kitko, autorius pripažįsta, kad į lietuvių ir gudų istoriją yra skirtingi lietuvių, lenkų, gudų, rusų ir sovietų požiūriai, iš kurių jis mėgino išspausti teisybę. Bet neiškenčiu čia nepridėjęs jo aprašytos gudiškos VKL versijos: šiandieniniai lietuviai vadinaš tada aukštaičiais ir žemaičiais, o aplink Naugarduko miestelį buvo įsikūrusi slavų „litva“ gentis, kuri ir davė pradžią VKL, o lietuviams davė savo vardą...

Bet *istorija* tai ne vienintelė dabartinės Gudijos skriauda, paveldėta ar kieno nors uždėta. Buvo dar ir kitos trys „i-tipo“ skriaudos: bloga Gudijos *infrastruktūra* (maža modernių kelių, didmiesčių, vyrauja sovchozai), nekoks *įvaizdis* (maža turizmo, demokratijos), *iradiacija* (Černobilio atominės energijos stoties tragedijos pasekmės).

Po trumpo šių skriaudų gudams aprašymo su Aliaksandro Lukašenkos nuotrauka, autorius pereina į visos Rytų Europos istoriją nuo IX š., kada gyventojai dar kraustėsi į šias sritis ir krikščionybė dar nebuvo atkeliavusi pas slavų, vikingų, ugro-finų ir baltų pagonis. Tais laikais prekyba vystėsi vandens keliais, nuo jūros iki jūros upėmis, o upių aukštupiuose kūrėsi „prekių perkrovimo“ centrai su apsauga ir darbo jėga. Todėl tokios gyvenvietės prekybos keliams nuo Baltijos iki

Juodosios ar Kaspijos jūrų pirmiausia kūrėsi slavų žemėse, upių tekančių į Baltijos bei Juodąją ir Kaspijos jūras aukštupiuose. Taip išaugo Naugardas, Smolenskas, Vitebskas, Kijevas. Į slavų žemes paskubėjo atkeliuoti ir krikščionybė iš Konstantinopolio patriarchato. Lietuvių gentys liko paskutiniai Europos pagonys.

Vėliau iš rytų ir pietryčių pusės slavus spaudė mongolai, totoriai. Iš vakarų baltus spaudė danai, švedai, vokiečių ordinais (kryžiuočiai ir kalavijuočiai), todėl gudai ir lietuviai jungėsi savisaugai į geriau susiorganizavusią Mindaugo kunigaikštiją. Tarp kitko, pasak N. Davies, pirmas „Didžiojo kunigaikščio“ titulą iš Mongolų chano išsiderėjo Naugardo kunigaikštis Aleksandras Nevskij. Taip pat pasivadino ir Mindaugas prieš karūnavimą karaliumi (Konung).

Didžiųjų kunigaikščių Gedimino ir Algirdo laikais LDK plėtėsi į rytus ir pietryčius kardu, vedybomis ir sutartimis, kol viduryje XV š. pasiekė net Juodąją jūrą. Paskutinį žemės lopą (neapgyvendintą dykumą) ir priėjimą prie jūros ties dabartine Odesa LDK-jai padovanojo Krymo totorių chanas už karinę paslaugą.

LDK istoriją autorius pristato gana detalai (aprašo net ir DLK Gedimino sapnuotą geležinį vilką) 78-iose knygos puslapiuose, bet kartais duoda kitokių įvykių vertinimą nei lietuvių istorikai. Pavyzdžiui, staigų lietuvių didikų pasitraukimą iš Liublino unijos posėdžių N. Davies vadina neapgalvotu žingsniu, nes įpykęs karalius už tai atėmė iš LDK Ukrainos sritis ir priskyre jas prie Lenkijos, tuo sumažindamas LDK plotą beveik į Mindaugo laikų lietuvių ir gudų žemes. LDK įtakos reikšmė unijoje tapo daug mažesnė. Tuo tarpu lietuviai istorikai vaizduoja tą didikų žingsnį patriotišku mėginimu išsaugoti LDK tapatybę.

Knygoje pabrėžta, kad nuo XIV š. LDK ir Lenkija buvo vienintelė užuovėja Europos persekiojamiems žydams. Aprašyta bajorų, religijų įtaka ir jų kaita metų bėgyje, bajorijos sulenkėjimo padariniai, suirutė po teismų kalbos pakeitimo iš gudų į lenkų LDK žemėse; įvykiai privedę prie LDK-Lenkijos padalinimo, sukilimų. Autorius čia dar nesustoja, bet aprašo valdymo ir gyvenimo sąlygas Rusijos vergovėje, Napoleono žygį į Rusiją, trumpai pamini įvykius po I Pasaulinio karo Lietuvoje, Gudijoje ir Lenkijoje. Parodo kaip visiškai priešingai išsivystė Lietuvos ir Gudijos likimai iki dabarties.

Norėčiau paminėti autoriaus pagarbą poetui Adomui Mickevičiui (1798-1855), gimusiam ir augusiam Gudijos Naugarduke, kuris parašė jautrią elegiją LDK ir kurį savinasi lietuviai, gudai ir lenkai. Todėl autorius duoda pirmą punktėlį iš „Pono Tado“ („Tėvyne Lietuva, mielesnė už sveikatą...“) visomis trimis kalbomis. Ir dar pridėjo ketvirtą anglišką anglakalbiamis skaitytojams.

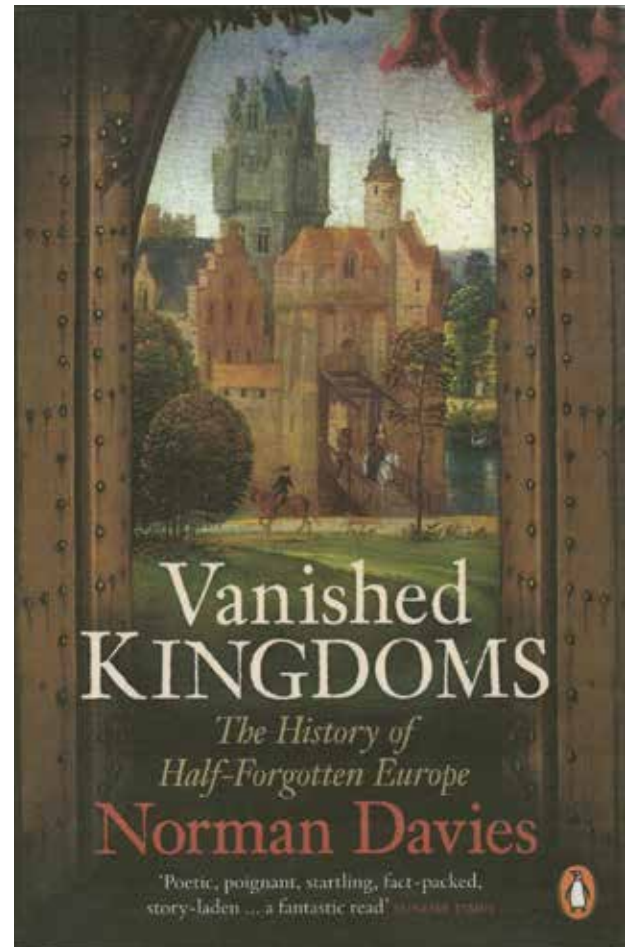
Malonu buvo skaityti LDK istoriją gražia, taisyklinga anglų kalba, nepagražinant įvykių „patriotiškais motyvais“, nenuitylint nelabai malonių dalykų. Galutinai įsitikinau, kad vertimai iš lietuvių kalbos niekad neprilygs anglakalbio parašytai tiesiogiai anglų kalba be vertimo.

Borussia/Prūsija, LDK kaimynė

Prūsų žemes kadaise lotyniškai „Borussia“ pavadino kronininkas Geographus Bavarus. IX š. čia buvo daug ežerų ir neperžengiamų miškų, prie kurių gyveno lietuviams giminingi, irgi pagonys, prūsai. Karts nuo karto jie netaiklingai įsiverždavo į krikščionių mozūrų žemes, todėl pastarieji (XIII š.) laikinai atsikvietė Teutonų ordiną, kad šie „patvarkytų“ prūsus.

Bet Ordinas turėjo kitus planus: jie nugalėjo ir apkrikštijo prūsus, o po to pasiliko prūsų bei dalinai mozūrų žemėse ir įsteigė Ordino valstybę (Ordensstaat), iš kur toliau puldinėjo kitus pagonis – lietuvius. Prūsija pamažu vokiečių. Karių ordinui netrūko, nes pas juos atvykdavo norinčių kariuoti iš visos sukrikščionintos Vakarų Europos. Pentinų ir riteriško

Naujos knygos

N.Davies knygos viršelis

diržo su kardu užsitarnauti atkeliavo net būsimasis Anglijos karalius Henrikas IV bei Geoffrey Chaucer *Canterbury Tales* savo istoriją pasipasakojęs riteris (*The Knight's Tale*).

Ordino galybę 1410 m. palaužė jungtinės LDK ir Lenkijos kariuomenės Žalgirio mūšyje, o po Torunės taikos sutarties 1466 m. Prūsų žemės buvo padalintos į Vakarų (Karališkąją) Prūsiją ir Rytų (Ordino) Prūsiją. Vakarų Prūsija buvo prijungta prie Lenkijos, o Rytų Prūsija liko Lenkijos vasalu. 1517 m. M. Liuteriui paskelbus savo 95 tezes ant Wittenbergo pilies šventovės durų, vos po aštuonerių metų Ordinas tapo M. Liuterio pasekėjais (norėję likti Romos katalikais, galėjo persikelti į Livoniją). Vyriausias Ordino magistras tapo pasauliečiu kunigaikščiu.

Ilgainiui Rytų Prūsija vedybomis prisišliėjo prie Brandenburgo kunigaikštystės, nustojo būti Lenkijos vasalu, o XVIII š. pabaigoje sustiprėjusi Prūsija, kartu su Rusija ir Austrija, pasidalino LDK-Lenkijos valstybę. Autorius duoda gana smulkią Prūsijos istoriją iki II Pasaulinio karo pabaigos, kurios čia nekartosiu. Bet norisi pabrėžti Prūsijos įdomią metamorfozę nuo XIII š. iki šių laikų: gimininga gentis prūsai – aršūs priešai Teutonų ordinui – pažeminti Lenkijos vasalai – LDK-Lenkijos valstybės dalintojai – Vokietijos Reicho piliečiai – padalinti Lenkijai ir Sovietų Sąjungai.

Baigiamosios pastabos

Pradžioje paminėjau, kad šioje knygoje viena iš dingusių valdų yra ir Sovietų Sąjunga. Jos istorija nuo 1920 iki 1990 metų daugeliui mūsų yra žinoma (ir kai kam dalinai pergyventa), todėl nenorėjau apie ją rašyti. O taip pat gal ir per anksti ją pilnai įvertinti, nes kai kurios slapybės dar nepilnai atvertos. Tame skyrelyje Pabaltijo valstybių vaidmenį Sovietų Sąjungoje atstovauja Estija. Jei kas domisi Estijos istorija, galėtų knygoje pasiskaityti.

Ši knyga yra viena iš nedaugelio, kai dėl 150 man įdomių puslapių turėjau pirkti visą 830 puslapių storumo knygą. Minkštais viršeliais kainavo tik \$22. Manau – apsimokėjo, nes perskaitytas turinys buvo puikus, lengvai skaitomas, daug įdomių istorinių faktų, kurių neradau kitose knygose. Ir dar, prisipažinsiu – smalsumas nugalėjo: pasiskaičiau ir apie kitas dingusias karalystes. Kai kurios istorijos buvo fantastiškai įdomios. Gal kas ir iš TŽ skaitytojų susigundys.

„Prie Tavęs visi mes bėgam...“

„Volungės“ choro dainininkai ir jo vadovė Dalia Skrinškaitė-Viskontienė eilinėje repeticijoje

Su netolimu Adventu ir Kalėdų švente artėja gražia tradicija tapęs choro „Volungė“ ir Priskėlimo parapijos 33-asis Kalėdinės muzikos ir maldos vakaras „Prie Tavęs visi mes bėgam ir Kalėdų giesmes giedam“, vyksiantis gruodžio 9 d. 4 val. po pietų.

Šis vakaras bus tarsi pranašas artėjančių gražiausių metų

švenčių, apgaubiantis šventine šiluma, muzikos jautrumu ir priversiantis patikėti, kad stebuklų būna...

Choristai repetuoja, tikėdamiesi nustebinti savo nuolatinius gerbėjus ir naujus klausytojus. Taip pat mintyse dėkosime Dievui už dovanas, nes choras „Volungė“ su vadove Dalia Skrinškaitė-

Viskontiene šių metų Lietuvos Dainų šventėje buvo įvertintas „Aukso paukštės“ apdovanojimu, kaip vienas iš geriausių chorų išeivijoje.

Be tradicinių kalėdinių giesmių, turėsite galimybę išgirsti įspūdingą, 8 dalių kūrinių ispanų kalba *Carols and Lullabies*, kuri lydės nemažiau įspūdingi muzikos instrumentai. Vienas jų – subtilioji marimba, kurią esame linkę vadinti egzotišku instrumentu, nors jis seniai rado savo vietą įžymiausiose pasaulio koncertų salėse. Tai mušamasis ksilofoninių grupės muzikos instrumentas, pasižymintis minkštu ir giliu garsu, kilęs Malaizijoje, o vėliau paplitęs Centrinėje Amerikoje.

Po koncerto visus svečius volungiečiai vaišins kava ir pyragais. Maloniai kviečiame!

Danguolė Cingienė-Lelis

Lietuvių Namų žinios

• Gruodžio 2, sekmadienį, kalėdinė popietė vaikams.

• Lapkričio 4 d. buvo parodytas Lietuvos kino režisieriaus Martyno Starkaus dokumentinis filmas „Karas 2020. Rusijos informacinė agresija“, dalyvaujant kino kūrėjui. Jis atsakė į žiūrovų klausimus apie Rusijos propagandos grėsmę Lietuvos saugumui. Prel. E. Putrimas taip pat pakvietė bendruomenės žmones būti budriais ir vieningais, pasipriešinti bet kuriems bandymams sukelti nepasitikėjimą tarp išeivijos ir Lietuvos.

• „Halloween“ dienos proga Lietuvių Namai keturioms dienoms buvo paversti vaiduoklių būstine. Ją aplankė nemažai Maironio lietuvių mokyklos moksleivių, jų tėvelių ir kitų lankytojų.

Nuotraukoje „Halloween“ šventės Lietuvių Namuose organizatoriai ir lankytojai

„Halloween“ papuošimai prie Lietuvių Namų

Išvyka į muziejų ir kapines

Toronto Maironio lietuvių mokyklos aštuntokai KLMA apžiūri parodą, skirtą kun. P. Ažubalio gimimo šimtmečiui

Toronto lietuvių Maironio mokyklos aštuntokai su savo tėveliais, mokytoja R. De Iuliis ir padėjėja N. Sendaite Spalio 27 d. pamokai rinkosi į Anapilio sodyboje esantį Kanados lietuvių muziejų-

archyvą. Čia vedėja Danguolė Juozapavičiūtė jiems pristatė parodą apie kun. P. Ažubalį ir papasakojo apie jį. Mokiniai su mokytoja aplankė šio kunigo kapą, Lietuvos šimtmečio proga pasodintą ažuoliuką ir

kryžių, skirtą kun. P. Ažubalui. Aplankė ir Prūsijoje spaudos draudimo metais spaustuve lietuviškoms knygoms spausdinti įsteigusio Martyno Jankaus vaikų kapus. Prie buvusios Maironio mokyklos mokytojos Irenos Ehlers kapo sukalbėjo maldele už visus mirusius šios mokyklos mokytojus ir visus lietuvius, kurie ilsisi Anapilio kapinėse. Prie aplankytojų kapų uždegė žvakutes.

Mokytoja pasakojo apie Vėlines, o sugrįžę vėl į muziejų, mokiniai pasivažiavo Lietuvos kankinių parapijos klebono N. Šmerauskio ir muziejaus vedėjos paruoštomis vaišėmis, gėrė karšto šokolado, o vėliau skaitė ir nagrinėjo J. Biliūno kūrinių.

Ačiū muziejaus vedėjai Danguolei Juozapavičiūtei ir kun. N. Šmerauskui už svetingumą ir nuoširdumą.

Rima De Iuliis

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	GIC INDELIAI <small>(Pelno padalinimas netaikomas)</small>
Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.50% 1 metų 2.20% 2 metų 2.35% 3 metų 2.50% 4 metų 2.75% 5 metų 3.00%	1 metų 2.20% 2 metų 2.35% 3 metų 2.50% 4 metų 2.75% 5 metų 3.00% 1 metų iškeičiamas 1.75% 1 metų JAV dolerių 1.00%
PASKOLŲ NUOŠIMČIAI	
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS Atviras, kintamųjų palūkanų 4.20% 5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų 3.70% 1 metų pastovių palūkanų, atviras 3.89% 1 metų 3.69% 2 metų 3.79% 3 metų 3.89% 4 metų 3.99% 5 metų 4.09%	RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 4.35% ir aukščiau
 PARAMA www.parama.ca	Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo
LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W 416-207-9239 Pirm-treč 9-3.30 Ketv-penk 9-8 Šešt 9-1 1573 Bloor W 416-532-1149 Pirm-treč 9-3.30 Ketv 9-6 Penk 9-3.30 Šešt uždaryta	

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškinių dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809
 Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

TEIRAUKITĖS PAS MUS!
affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
 344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Naujienos apie Lietuvą ir lietuvius, lietuviškų organizacijų skelbimai mūsų tinklalapyje
www.teviz.com

PADĒKA

**A†A
Robert (Bob)
WHITE
(1953-2018)**

Mūsų mylimas vyras, brolis, dėdė ir krikšto tėvas mirė š.m. rugpjūčio 14 d. Laidotuvių apeigos vyko rugsėjo 8 d. Toronto Prisikėlimo šventovėje. Dėkojame t. A.Simanavičiui, OFM, už atnašautas Mišias, diak. K.Ambrozaičiui už jautrius žodžius; D.Radtkei ir smuikininkei už labai jausmingą muziką ir giedojimą; V.Baliūnienei, B.Kazlauskaitei, L.Šeškuvieniui už aukų rinkimą. Nuoširdi padėka Linui Daukšai už jautriai surinktą a.a.Bob gyvenimo nuotraukų montažą. Dėkojame G.Kobelskienei ir jos padėjėjoms už skanius pietus, visoms draugėms ir kepejoms – už gausius ir gardžius pyragus, R.Jaglowitz – už organizavimą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie atvyko iš toli ir arti į laidotuves prisiminti ir pagerbti Bob gyvenimą. Ačiū visiems, kurie guodė mus žodžiu, raštu, el.pašto žinutėmis, užprašė Mišias ir aukojo įvairioms organizacijoms jo atminimui.

Ypač nuoširdžiai dėkojame artimiausiems draugams, kurie visados mus priglaudė, Bob gydantis Toronte, ir lankė Bob ligos metu iki paskutinių dienų, pradžiugino jį palaikydami ryšius telefonu, prisiminė savo maldose ir parodė neribotą meilę.

Bob visados priėmė gyvenimą su juoku ir lengva širdimi net ir tada, kai buvo nelengva. Jo šviesi nuotaika ir atvira šypsena pasiliks amžinai mūsų atmintyje ...

*Liūdentys žmona Vida (Bumbulytė) White,
Wasaga Beach, ON*

*Brolis John White su šeima, St. John's, NL
ir plati White giminė Kanadoje*

*Brolienė Rima (Bumbulytė) ir Mark Dornfeld
Caledon, ON*

Krikšto vaikai Stephen White ir Hannah Dornfeld

MENANT

A†A

**Gražią NARAKAITĖ-PETRAUSKAS (BA auksu, MA)
(1934.I.6 - 2013.XI.26)**

*Daili buvo Trijų Karalių dovana Kaune
tėvams Antanui, Julijai...*

Nutekėjo 5 metai be Tavo šypsno, žodžio, intelekto ir dainos ... mūsų 60-mečiui praskriejus, lyg po vienos neužmirštos dienos.

Edmundas su Kristina, Evelina, šeima

Sukurkime savo prakartėlę

Artėjant šv. Kalėdoms, Lietuvos MBO Lietuvos Šv. Kazimiero pranciškonų provincija jau trečią kartą organizuoja prakartėlių konkursą "Pasitik kūdikėlį Jėzų su šv. Pranciškumi". Šiemet į konkursą nutarė įsijungti ir Toronto Prisikėlimo parapija. Šeimos, vaikai, mokinių klasės, įvairios bendruomenės ir darbuotojų kolektyvai kviečiami kurti prakartėles ir iki gruodžio 15 d. užregistruoti jas konkurso anketoje.

Visi prakartėlių kūrėjai prašomi užpildyti anketą <http://bit.ly/prakarteles2018>, joje pridėdant dvi labai aiškias horizontalias prakartėles nuotraukas iš skirtingų pusių (nuotraukų raiška turėtų būti ne mažesnė kaip 1024x768 pikselių) ir nurodant kūrėjo vardą, pavardę, miestą, ryšius (tel., el.pašto adresus) duomenis ir kokias kategorijas priskiriama prakartėlė. Internetu užregistruotą prakartėlę reikia pristatyti į Prisikėlimo parapiją.

Šių metų naujovė – internetinė konkursinių prakartėlių galerija. Žmonės galės apžiūrėti vietinėse bendruomenėse ir parapijose parodytas prakartėles bei balsuoti už labiausiai patikusius darbus.

Nuo gruodžio 16 d. iki Kalėdų konkursinės prakartėles bus rodomos parapijose ir bendruomenėse, o parodų lankytojai galės išrinkti tris gražiausius darbus, keliaujančius į baigiamąją atranką Vilniuje. Gruodžio 30 d. Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio šventovėje bus atidaryta gražiausiųjų konkursinių prakartėlių paroda, kuri veiks iki apdovanojimų iškilmės, vyksiančios sausio 6-ąją, Trijų Karalių dieną. Laimėtojus išrinks parodos lankytojai ir speciali konkurso komisija.

Laimėtojų lauks apdovanojimai, iš jų svarbiausias – gautas iš Betliejaus.

Reikalavimai prakartėlei:

- Prakartėlė turi būti trimatė (3D), t. y., turėti ilgį, plotį ir aukštį, tačiau pagrindo matmenys neturi viršyti A3 formato (30*42 cm). Parodose bus pristatomos visos atneštos prakartėlės, tačiau baigiamajam vertinimui bus atrinktos tik tos, kurios atitiks nustatytą formatą.

- Prakartėlę galima gaminti iš bet kokių žmonių ir aplinkai nepavojingų bei greitai negendančių medžiagų, pavyzdžiui, molio, popieriaus, šiaudų, audinių, medienos, plastilino, modelino, plastiko ir t.t. Prakartėlė turi būti pakankamai patvari, kad ją būtų galima saugiai gabenti. Prakartėles pagrindas turi būti kietas (geriausia iš kartono, plonos faneros).

- Prakartėlėje esamų personažų skaičius nėra ribojamas, tačiau figūrėlės ir aplinka turi atspindėti Kalėdų istoriją. Privalomosios prakartėles dalys: kūdikėlis Jėzus, Motina Marija ir globėjas šv. Juozapas. Papildomi galimi elementai: tvartelis (grota), žvaigždė, piemenėliai, jautis, asilas, avys, šv. Pranciškus, prakartėlę kuriančių asmenų figūrėlės, šviesos instaliacija, muzika, kvapai.

- Visos prakartėles sudėtinės dalys turi būti savos gamybos.

- Visas naujienas bus galima sekti Facebook'o puslapyje "@prakarteliukonkursas".

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

Turner & Porter

L Aidotuvių Namai

**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

**Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7**

Tėviškės žiburių PRANEŠIMAS

KALĖDINIS TŽ NUMERIS išeis gruodžio 18 d.

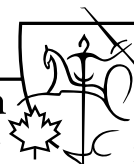
Iki gruodžio 12 d. prašome pranešti administracijai apie sveikinimus rėmeliuose (apmokami pagal užimamą plotą) arba įsirašymą į bendrąjį sveikinimų sąrašą (laisva auka).

Administracijos tel. 905-275-4672, el. paštas redakcija@tevizib.com

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo Tėviškės žiburiams: \$100 – Gražina ir Petras Stauskai; po \$50 – Fredas, Linda (Keršytė), Krista ir Christian Gotthans; Birutė Tamošiūnienė; \$35 – Zuzana Jonikienė; \$15 – Marija Mikelėnas-McLoughlin.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

ŠVIETIMUI

Per KLB Fondas šiais metais paskyrė beveik
\$14,000

lietuviškam švietimui Kanadoje

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000

kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at
Tel. (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel. (905) 383-1650

OR EMAIL to: pysanka.inc@gmail.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Siūlome spalvotą skaitmeninį
laikraštį el. paštu jo išleidimo dieną

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti
namą ar butą, skambinkite ir
aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

ANAPILIO AUKOS

• Rudeninio kapinių lankymo dieną Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo:

po \$200 – B. Matulaitienė (a.a. A. Matulaičio atminimui), A. Jasinevičius/R. Lukavičius, D. Koperski, E. Petrusis, B. Augaitis; po \$150 – V. Butkys, A. Vaišnoras; po \$100 – R. Vaišvilaitė, J. Poškienė, L. Keršytė-Gotthans, D. Styra, E. Vaičeliūnaitė, A. Mačiulis, R. Mileris, V. Grybienė, V. Stanevičienė, G. Matukienė, N. Vytaitė, E. Bajoraitienė, E. Tarvydienė, A. Morrison, D. ir J. Ažubaliai; po \$60 – T. ir P. Pargauskai, B. ir A. Samsonai; po \$50 – R. Oleka, I. Paškauskienė,

Lietuvių Namai
kviečia Jus -
vaikučius
ir tėvelius!

"Kalėdų senelis
vasaros nematė"

2018 m. gruodžio 2 d.,
sekmadienį, 1 v.p.p.
Lietuvių namų
pirmo aukšto salėje

Įėjimas - 5 dol. vaikui

Būtina registruotis
el. paštu arba telefonu:
KaledineEglute18@gmail.com
416-825-9519

smagi
popietė
vaikams...
Programoje
meninė
dalis,
Kalėdų senelis
su dovanomis

M. Pamataitis, N. Slivinskienė, A. O'Donohue (a.a. R. ir A. Klemkų atminimui), V. Prasauskas, R. Šakalinis, P. Stauskas, V. ir V. Baliūnai, Z. Griškonytė, Z. Linkevičienė, D. Puzauskienė, G. Strimaitienė, B. Kazlauskaitė; \$30 – G. Buja-Bijūnas, po \$20 – S. Pogorski, V. Remesat, D. Vigelienė.

\$376 – NN.
• Rudeninio kapinių lankymo

dieną Šv. Jono lietuvių kapinių mašinų vajui aukojo \$100 – D. Styra.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems, o taip pat T. Ramanauskienei bei J. ir V. Dzemionams už aukų rinkimą.

• Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: po \$100 – B. Jonaitienė, A. Žemaitytė, M. Mikelėnas-McLoughlin, O. Skėrienė, I. Jakowich.

DĖMESIO!

Jeigu planuojate atnaujinti arba pakeisti senąjį Jūsų planšetinį kompiuterį (pav. Ipad), prašome dovanoti KLMA. Mes norime jus panaudoti būsimoms parodomis. Jeigu turite klausimų, prašome susisiekti su mumis el. paštu klma@primus.ca arba tel. 905-361-0434.

If you are planning to renew or replace your tablet computer (e.g. Ipad), please consider donating the older model to LMCA. We would like to use them for our future exhibitions. **Contact us if you have any questions at: klma@primus.ca or 905-361-0434.**

TRUMPOS LINKSMOS ISTORIJS

Bilietas ne pasivaikščiavimo

Autobuso konduktorius prašo keleivius judėti į priekį. Vienas keleivis įsižeidžia:

– Aš moku už bilietą, kad važiuočiau, o ne kad pėsčias vaikščiočiau!

Autobusas...be vairuotojo

Du keleiviai iš provincijos Londone pirmą kartą važiuoja dviaukščiu autobusu. Vienas užlipo į viršų ir greit grįžta atgal, perbalęs kaip drobė.

– Džimi, į viršų nelipk - ten nėra vairuotojo!

LIETUVOS KANKINIŲ parapijos žinios

• Sveikiname Toronto Prisikėlimo parapiją, atšventusią 65-erius apaštalavimo lietuviams Toronte metus. Visus tegul pirmyn veda ir jungia Kristaus šviesa, auginanti tikėjimą ir uždeganti bendriems meilės darbams.

• Lietuvos kankinių šventovėje kiekvieną sekmadienį Mišias švenčiame 10.30 v.r. Visus taip pat kviečiame nuo 10 v.r. šventovėje melstis liturginio laikotarpio maldas – susikaupti ir pasiruošti sekmadienio Mišioms.

• Lapkričio 25-oji yra pasakutinis šiais Liturginiais metais sekmadienis, skirtas Kristaus Visatos Valdovo iškilmei. Palydint praėjusius ir pasitinkant naujus Liturginius metus (C) bei Advento metą, Mišių pabaigoje bus palaiminti Kūčių paplotėliai, kuriuos galėsite įsigyti sekmadieniais po Mišių parapijos salėje.

• Ateinantį sekmadienį švėsime Lietuvos Kariuomenės šventę. Šia proga Mišiose iškilmingai su vėliavomis dalyvaus Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai. Mišių pabaigoje giedosime Lietuvos himną.

• Prašome tėvus užrašyti savo jaunimą pasiruošimo pamokoms Pirmajai komunikacijai sekmadieniais zakristijoje, o kitu metu skambinti į parapijos raštinę tel. 905-277-4320. Apie pamokų pradžią pranešime vėliau.

• Tikinčiųjų Bendrijoje džiaugiamės pašaukimais šeimai, lydime šeimas malda ir draugyste. Toronto arkivyskupijoje norinčius švęsti Santuokos sakramentą kviečiame susitikti ir pasikalbėti su parapijos kunigu bent vienerius metus prieš numatomą santuokos datą bei tinkamai pasirengti arkivyskupijos mokyklose.

• Kanados lietuvių muziejus-archyvas kviečia į atnaujintą sukaktuvinę parodą "Trijų parapijų šventės", skirtą Šv. Jono Krikštytojo parapijos 90-mečiui / Lietuvos kankinių šventovės 40-mečiui, Hamiltono Aušros Vartų parapijos 70-mečiui ir Toronto Prisikėlimo parapijos 65-mečiui. Paroda veiks nuo lapkričio 4-29 d.d.: sekm. nuo 11.30 v.r. iki 4 v.p.p.; antr., treč. ir ketvirt. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.

• Paruoškime kalėdinius papuošimus šventovei! Gruodžio 2, sekmadienį, po 10.30 v.r. Mišių, visus, didelius ir mažus, kviečiame parapijos salėje išlankstyti angelus, kuriais papuošime šiais metais šventovę Kalėdoms. Vaikai ir visi norintys taip pat galės karpyti ir klijuoti (jiems reikia atsinešti savo žirkles ir klijų).

• Adventinis susikaupimas mūsų parapijoje šiais metais vyks gruodžio 7-9 dienomis.

• Wasaga Beach miesto apylinkės Kanados lietuvių bendruomenė rengia bendras kūčias gruodžio 15, šeštadienį, 3 v.p.p. Gerojo Ganytojo salėje, tuoj po 2 v.p.p. Mišių. Kaina vienam asmeniui \$20,

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Gruodžio 2 d. Skautų kūčios; gruodžio 9 d. Kalėdinės muzikos ir maldų koncertas "Priė Tavęs visi mes bėgam ir Kalėdų giesmes giedam"; gruodžio 14-16 d.d. Advento rekolekcijos; gruodžio 24 d. Kūčios; gruodžio 25 d. Kalėdos

• Lietuvių tautodailės instituto narių rankdarbių išpardavimas vyks gruodžio 9, sekmadienį, Prisikėlimo parapijos salėje nuo 10 v.r. iki 6 v.p.p. Kviečiame visus apsilankyti bus įvairių kūrybinių darbų ir kalėdinių dovanėlių draugams ir artimiesiems.

• Mirties pranešimas: yra mirusi a.a. dr. Ona Gustainienė, 96 m.amžiaus. Lankymas: Turner & Porter, Yorke koplyčioje, lapkričio 23 d., 5 - 9 v.v. ; maldos - 8 v.v. Laidotuvių Mišios Prisikėlimo parapijos šventovėje lapkričio 24 d., 10 v.r. Paliko: vyrą Joną, dukras Rimą ir Laimą, vaikaičius Vaivą ir Liną (Blythe), provaikaičius Tomą ir Eriką. Amžiną atilsį duok mirusiajai, Viešpatie.

• Lapkričio 25, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.Oną Kirvaitienę; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; Novena; už a.a.Antaniną Adomonienę (3 m.); a.a.Filomeną Mačiulienę; a.a.Albiną Slivinską; a.a.Rimą Smalenską; a.a.Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

• Gruodžio 2, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.Oną Kirvaitienę; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; a.a.Juožą Mačiulį; a.a.kun. Alfonsą Bumbulį (15 m.); už a.a.Eugeniją Gaputis; a.a.Petrą Augaitį ir šeimos mirusiuosius; a.a.Liudą Jurėnienę (10 m.); a.a.Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

Toronto Prisikėlimo parapijoje lapkričio 10 ir 11 dienomis vyko parapijos įsteigimo 65-erių metų sukakties ir Šeimų šventė.

Daugiau apie tai skaitykite kitame TŽ numeryje.

vietų skaičius ribotas. Bilietus galite užsisakyti iki gruodžio 8 d. pas Kastytį tel. (705) 429-6921. Gerojo Ganytojo misijoje sekmadieninės Mišios mokslo metų laiku (nuo rudens iki pavasario) vyksta kiekvieną šeštadienį, 2 v.p.p.

• Lapkričio 12 d.iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota lapkričio 8 d. Toronte mirusi a.a.

DELHI

ŠV. KAZIMIERO parapijos žinios

• Lapkričio 11 d. Londone mirė a.a. Janina Aldona Pocienė, 71 m. amžiaus, buvo pašarvota lapkričio 17, šeštadienį, Delhi mieste, *Murphy's* laidotuvių namuose, ir po maldų buvo palaidota Delhi miesto kapinėse.

• Delhi miesto ir apylinkės daugiakultūrinė organizacija rengia kasmetinį visų apylinkės tautybių prieškalėdinį vakarą su vaišėmis. Šiais metais toks vakaras vyks lapkričio 25, sekmadienį, 5 v.p.p., Vengrų salėje, kitoje gatvės pusėje, priešais Šv. Kazimiero lietuvių šventovę. Norinčius dalyvauti prašome kreiptis į Delhi lietuvių bendruomenės pirmininkę Teresę Pargauskienę tel. 519-468-2163.

• Daugiakultūrinės organizacijos prieškalėdinio vakaro vaišių proga, mūsų parapijiečių patogumui, lapkričio 25, sekmadienį, Mišios bus aukojamos mūsų šventovėje ne 11 v. r., bet 3 v. p. p.

• Mišios mūsų šventovėje aukojamos sekmadieniais, 11 v.r.

• Lapkričio 25, sekmadienį, 3 v.p.p., Mišios aukojamos už a.a. Oną Garalytę ir Juožą Pušinską.

• Gruodžio 2, sekmadienį, 11 v.r., Mišios bus aukojamos už a.a. Birutę Dirsienę.

LONDONO ŽINIOS

• Lapkričio 6 d. Londone mirė a.a. Valerija Pumputienė, 84 m. amžiaus. Ji palaidota lapkričio 10 d. iš Londono Šv. Petro katedros-bazilikos Londono Šv. Petro katalikų kapinėse. Jos liūdi vyras, dukros su šeimomis, sūnus kun. Donaldas, velionės seserys ir brolis su šeimomis.

• Londono LB valdyba gruodžio 2, sekmadienį, 1 v.p.p. rengia visų lietuvių prieškalėdines vaišes "Mandarin" restorane netoli Commissioners ir Wellington garvių sankryžos. Visi kviečiami dalyvauti!

• Gruodžio 2, po sekmadieninių Mišių, galima įsigyti Kūčių paplotėlių pas Oną Navickienę. Kitu metu prašoma kreiptis į ją telefonu: (519) 455-0318.

• Gruodžio 2, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Eleną Navickienę.

Marijona Gadišauskienė, 86 m. amžiaus. Drauge su artimaisiais ją lydime malda.

• Lapkričio 15 d. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota lapkričio 9 d.Toronte mirusi a.a. Jadvyga Vanagienė, 94 m. amžiaus. Drauge su sūnumi Algū ir šeima bei visais pažįstamais ją lydime malda.

• Lietuvos kankinių šventovėje (Anapilyje) lapkričio 25, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Balį Savicką.Gruodžio 2, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už Pošių šeimos mirusius.

• Gerojo Ganytojo šventovėje (Vasagoje) lapkričio 24, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. – prašant sveikatos.

• Gruodžio 1, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už Kanados lietuvių fondo mirusius narius.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Mūsų parapijos metinės šventės (lapkričio 4 d.) finansiniai rezultatai yra tokie: pajamos (pietų bilietai, loterija, atskiros aukos ir maisto prekyba) – \$3,734, išlaidos (maistas, gėrimai, papuošimai, atlyginimai solistams) – \$1,359.12; pelnas – \$2,374.88. Dalyvavo maždaug 120 žmonių. Dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie šių gerų rezultatų, Dievas telaimina visus ir jų šeimas.

Advento rekolekcijas mūsų parapijoje praves dr.Ingrida Gudauskienė, baigusi Švento Rašto studijas Grigaliaus universitete, Romoje, ji dėsto Šventojo Rašto pažinimą Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje ir kitose Lietuvos švietimo įstaigose. Rekolekcijos mūsų parapijoje vyks lapkričio 24, ateinantį šeštadienį, po 5 v.p.p. Mišių. Mišiose giedos mūsų choras; po dr. I.Gudauskienės paskaitos parapijos salėje visi dalyviai kviečiami į nedideles vaišes, kurias rengia klebonas. Dalyvaukime visi ir praturtinkime mūsų tikėjimą ir Švento Rašto žinias.

Lapkričio 17 d. gražiai ir linksmai praėjo Lietuvos Šimtmečio dainų šventės vaizdų pristatymas mūsų salėje. Dalyvavo per 60 žmonių. Viskuo pasirūpino Dainius Juras, Daiva Blynas, Haroldas ir Elvyra Celtoriai, jiems padėjo Antanas ir Lina Mickai. Dainius taip pat dovanojo didelę dalį maisto, kiti irgi prisidėjo prie vaišių. Dievas telaimina visus ir jų šeimas.

Būsiami įvykiai mūsų parapijoje: gruodžio 6, ketvirtadienį, 7 v.v. mūsų salėje vyks baltiečių menininkų susirinkimas. Gruodžio 16, sekmadienį, 12 v.d. rengiama Kalėdų eglutė ir Cepelinų pietūs su kalėdine muge mūsų salėje (pradėjo veikti Montrealio lietuvių mokyklėlė, vadovauja Aušra Geralavičiūtė). Gruodžio 14, penktadienį, 7 v.v., Šv. Malachijo parapijoje (Snowdon) vyks kalėdinės muzikos koncertas, dainuos ir giedos jungtinis lietuvių, anglų ir prancūzų choras, vadovauja Manuel Blais ir Milda Bilevičiūtė-Rufo. Po koncerto bus vaišės šios šventovės salėje, įėjimas nemokamas.

2019 vasario 24, sekmadienį, 1 v.p.p., mūsų salėje bus Užgavėnių pietūs, juos rengia mūsų parapijos komitetas. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Lapkričio 25, sekmadienį, po 12 v.d. Mišių, atvykusi iš Lietuvos dr. Ingrida Gudauskienė, Šv. Rašto žinovė, praves Advento rekolekcijas. Po jų visi kviečiami į kavos vaišes mūsų salėje. Dalyvaukime visi.

• Gruodžio 2, sekmadienį, po 12 v.d. Mišių. Šv. Onos draugija kviečia visus į kalėdines vaišes mūsų salėje.

• Gruodžio 24, pirmadienį, Kūčių nakties Mišios bus atnašaujamos 9 v.v. **VL**

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

MAIRONIO mokyklos žinios

• Ramona Douglas kviečia mokinių tėvelius ir mokytojus sekti mokyklos veiklą *Facebook* grupėje "Toronto Lietuvių Maironio Mokykla".

• Dėkojame Kristinai Strumkienei už mokinių ir mokytojų nuotraukas šių mokslo metų metraščiui.

• Kviečiame visus į mūsų Kalėdų eglutės šventę gruodžio 15-ąją, šeštadienio rytą, mokyklos salėje. Būtų gerai, jeigu kas nors padovanotų laimikių loterijai. Prašome jus atvežti į šventę.

• Kalėdų atostogos – nebus

pamokų š. m. gruodžio 22 ir 29 d.d. bei 2019 m. sausio 5 d.

Patikslinimas: mokyklos žiniose (TŽ 22) pirmoje žinutėje parašytas neteisingas Ažubalio vardas. Turi būti - Jonas Ažubalis. Atsiprašome už netikslumą. **Živilė**

MIRTIES PRANEŠIMAS

A.a. Genutė Pažerūnienė, sulaukusi 76 m. amžiaus, mirė š.m. lapkričio 14 d. Čikagoje.

Brangios tetos atminimui Donatas Pažerūnas *Tėviškės žiburiams* paaukojo \$100.

PERKU profesionalių lietuvių tapytojų paveikslus. Labiausiai domina A. Blatas, V.Kasiulis, J.Rimša, J.Čeponis. Pageidautini jų darbai, tapyti ant drobės, bet gali būti nutapyti ir ant kartono. Siūlyti ir įvairius kitus variantus, svarbu, kad tai būtų profesionalių dailininkų darbai. Rašyti Rūtai Pace el. adresu rmpace@sympatico.ca arba skambinti tel. 416-575-8401; 416-726-3060 (Janina).